METSÄPLUS

Pienillä kikoilla ja metsänomistajan kannalta vähäisillä taloudellisilla uhrauksilla pystymme säilyttämään riistan elinolosuhteita. **METSÄNEUVOJA MARKKU SALMIRINNE, METSÄNHOITOYHDISTYS LAKEUS**

MIRJA KOIVISTO

Metsuri Tero Mäkisalo jättää taimikkoon kuusi- tai lehtipuuryhmiä kanalintuja varten. Jo 5–15 puun ryhmä auttaa lintuja.

Metsän asukkaat saavat metsurilta apua

Metsänhoitotyöt vaikuttavat paljon riistaeläinten elinoloihin. Metsuri voi auttaa eläimiä pienillä teoilla.

Markku Salmirinne (vasemmalla) ja Markus Peltola toteavat ennakkoraivauksen välttämättömyyden tiheässä metsikössä. Riistan kannalta on hyvä, jos ennakkoraivauksessa vältetään säntillistä siistimistä.

KAUHAJOKI (MT)
Harva puuntuottaja miettii töitä suunnitellessaan, mitä eläimiä tulevalla työmaalla asustaa tai miten työt vaikuttavat niiden elinympäristöön.

Onneksi metsänhoitotyöt ovat useimmiten hyviä töitä myös eläimille.

Esimerkiksi taimikonhoito ja harvennukset edistävät monien eläinlajien viihtymistä metsässä.

”Mustikka on ehdottomasti tärkein ravintokasvi riistaeläimille. Harvennuksen jälkeen mustikka saa lisää valoa ja alkaa kasvaa paremmin”, sanoo metsäneuvoja **Markku Salmirinne** eteläpohjalaisesta Lakeuden metsänhoitoyhdistyksestä.

Puuston harvennus auttaa metsäkanalintuja myös suojautumaan saalistajilta. Jos metsä on kovin tiheä, lintu ei pääse pyrähtämään siivilleen petoa pakoon.

Lisää tietoa tulossa

Salmirinteen mukaan riistan etu osataan nykymetsänhoidossa ottaa huomioon vaihtelevasti. Osa metsäammattilaisista hallitsee asian todella hyvin. Toisessa ääripäässä metsän asukkaita ei huomioida lainkaan.

Salmirinne harrastaa metsästystä ja teki opintojensa lopputyön metsäkanalintujen huomioimisesta metsänhoidossa.

Maastokäynneillä Kauhajoen metsissä hän panee eläinten jäljet merkille ja kirjaa mahdolliset toimenpiteet metsurin tai konekuskin työohjeisiin.

”Pienillä kikoilla ja metsänomistajan kannalta vähäisillä taloudellisilla uhrauksilla pystymme säilyttämään riistan elinolosuhteita.”

Neuvonnalla on asiassa ratkaiseva merkitys. Siihen on luvassa lähiaikoina uusia eväitä, sillä Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio työstää parhaillaan suosituksia riistan huomioivaan metsänhoitoon.

”Se on hyvä asia. Metsänomistajalle pitää tarjota tietoa ja vaihtoehtoisia toimintatapoja.”

Päätehakkuusta pulmia

Metsäkanalintujen ja puuntuottajan etujen yhteensovittaminen on kohtuullisen helppoa. Kun taimikonhoidosta ja harvennuksista huolehditaan, linnuille jätetään säästöpuuryhmiä ja lehtipuita säästetään kohtuudella, asiat ovat jo hyvällä mallilla.

”Uudistushakkuu on riistan kannalta pahin, koska siinä menee kymmenen vuotta, että maasto saadaan taas peitteiseksi. Ojitus voi koitua linnunpoikasille kohtaloksi. Mutta toisaalta linnut vaihtavat asuinpaikkaa pitkin vuotta ja sopeutuvat siten muutoksiin”, Salmirinne pohtii.

Hirvi sytyttää tunteet

Huomattavasti vaikeampaa on sovittaa yhteen hirven ja metsänomistajan edut.

Hirvilaumat aiheuttavat talvisin tuhoja taimikoissa, eivätkä metsänomistajat hevin toivo hirviä talvehtimaan mailleen.

Hirviongelmat työllistävät usein projektipäällikkö **Markus Peltolaa**, joka vastaa riista-asioista Länsi-Suomen metsänomistajien liitossa. Hänen työhönsä kuuluu huolehtia muun muassa siitä, että metsänomistajien näkemykset otetaan huomioon hirvikannan hoidossa. Töitä asian eteen on tehtävä enenevässä määrin.

”Metsästäjäkunnasta yhä pienempi osa, reilusti alle puolet, on itse metsänomistajia”, Peltola arvioi.

Tihutöistä huolimatta hirvi on pakko hyväksyä metsän asukkien joukkoon.

Hoitamalla metsiään hyvin metsänomistaja voi koettaa minimoida hirvivahinkoja.

”Taimikoiden hoito vähentää pääsääntöisesti hirvituhojen riskiä”, Peltola muistuttaa.

HANNA LENSU

Metsuri tuntee salomaiden väen

Metsuri häärii metsässä aamusta iltaan ja tuntee työmaidensa asukkaat. Hän tapaa lintuja ja nisäkkäitä huomattavasti useammin kuin esimerkiksi omaa esimiestään.

”Viime kesänä taisimme tavata metsässä yhden kerran”, naurahtaa metsäneuvoja **Markku Salmirinne** metsuri **Tero Mäkisalolle**.

Tieto hoitotöistä ja kohteella erityisesti huomioitavista asioista kulkee kirjallisesti työohjeessa esimieheltä metsurille. Salmirinne laatii työohjeen maastokäynnin perusteella. Esimerkiksi riistaa koskevia huomioita ei juuri koskaan ole kirjattu valmiiksi metsäsuunnitelmiin.

Mäkisalo työskentelee Kauhajoella seuduilla, jotka hän hyvin tuntee jo lapsuudestaan.

”Nämä maastot ovat tuttuja. Tällä paikalla voi hyvin nähdä metsäkanalintuja, jäniksiä ja kettuja. Melkein tiedän, mistä kallionkoloista ketunpesiä löytyisi.”

Ohjeiden mukaisesti Mäkisalo jättää taimikkoon kuusitiheikköjä ja koivuryhmiä kanalintujen suojaksi.

Vain harvoin käy niin, että metsuri törmäisi kanalinnun pesäpaikkaan. Syynä tähän lienee molemminpuolinen ammattitaito – lintu kätkee pesänsä etevästi ja metsuri osaa väistää todennäköisiä pesimäpaikkoja.

HANNA LENSU

RIISTANHOITO

Metsätalous vaikuttaa

Metsänhoito vaikuttaa hirvieläinten, metsäkanalintujen, jänisten ja pienpetojen elinympäristöön.
Hirvieläimiä ja jäniksiä metsätalous on auttanut, sillä ruokaa on näille lajeille runsaasti tarjolla taimikoissa.
Kanalinnuille metsätalous tuottaa eniten ongelmia.

Lintujen oloja voidaan parantaa muun muassa huomioimalla hakkuissa metson soidinpaikat ja hakomispuut sekä jättämällä säästöpuita.

Jänikselle riittää purtavaa hoidetuissa taimikoissa.

MÄNTYRANTA

Syke puskee liuskekaasuun

”Suomi ei voita mitään puskemalla päätänsä turpeeseen”, otsikoitiin Keski-Uusimaassa ollut Suomen ympäristökeskuksen professorin Jyri Seppälän kirjoitus 11.9.2013. Seppälä ihannoi sitä, kuinka Yhdysvallat on liuskekaasulla kyennyt kääntämään kasvihuonepäästönsä laskuun, ja ”sama mahdollisuus on nyt Puolalla”.

Kirjoitus on hämmentävä todistus siitä, miten tutkija ja professori on kadottanut kokonaiskuvan ryhtyessään ajamaan politiikan asiaa. Tässä tapauksessa kansainvälisen ilmastopolitiikan asiaa.

Saman laitoksen tutkija Jari Liski on nostanut esiin hiilivelan käsitteen. Käsite sinänsä on kiistaton. Kun energiantuotantoon otetaan biomassaa, kuten kantoja, joita ei ennen ole siihen käytetty, ilmakehän hiilidioksidimäärä tietenkin väliaikaisesti kasvaa siihen asti, kunnes kannot olisivat lahonneet. Tätä ilmakehän hiilidioksidimäärän väliaikaista kasvua kutsutaan hiilivelaksi. Kriitikoiden silmissä velkaa ei vähennä se, että kestävässä metsätaloudessa toisaalla kasvavat puut sitovat hiilen kuitenkin pois ilmakehästä.

Tosiasioiden lisäksi ympäristöviestinnässä pitäisi puhua myös oleellisista asioista. Tätä vaaditaan esimerkiksi markkinointiviestinnältä. Mutta kuten tiedämme, Suomen ympäristökeskus ei harjoita markkinointiviestintää.

Onko esimerkiksi kantojen nostosta syntynyt hiilivelka oleellinen?

Suomen metsien runkopuun määrä on 1950-luvun alun jälkeen kasvanut 800 miljoonaa kuutiota. Tähän kasvuun sitoutunut hiilimäärä vastaa yli 45-kertaisesti tieliikenteen hiilidioksidipäästöjä Suomessa vuonna 2008.

Samana aikana Suomen metsistä on viety energiantuotantoon yli 1 600 miljoonaa kuutiota puuta. Näin on vältetty 22-kertaisesti ne hiilidioksidipäästöt, jotka turpeen ja fossiilisten polttoaineiden käyttö aiheutti Suomessa vuonna 2007.

Tämän rinnalla muutama miljoona kantokuutiota vuodessa on täysin vailla merkitystä.

Liskin hiilivelkapuhe korostaa surullisella tavalla sitä, miten Seppälä on hukannut kaikki kokonaisuudet. Kun Liski huolehtii kantojen myötä käyttöön otetusta uudesta biomassasta, Seppälä puolestaan pitää hyvänä sitä, että käyttöön otetaan uutta *fossiilista* massaa – joka siis ei koskaan tule sitoutumaan vastaavaan, kasvavaan biomassaan.

Professorien aivoituksia on vaikea selittää järjellä. Täytyy kuitenkin yrittää.

Nykyiset ilmastonmuutoksen vastaiset toimet pyrkivät siihen, että vuotuiset päästöt alenevat. Todellisuudessa tavoitteen pitäisi kuitenkin olla aivan muualla, nimittäin siinä, että mahdollisimman iso osa maan alla olevista fossiilisista raaka-aineista myös jäisi sinne.

Näyttää kuitenkin käyvän niin, että lopun päältä ne kaikki tullaan ottamaan käyttöön. Tätä edistää se, että ympäristöpolitiikan professorit vielä kannustavat siihen – sillä absurdilla perusteella, että vuotuiset päästöt saadaan jossakin hetkellisesti pienemmiksi.

Lämmittäähän se lahkeessa vähän aikaa.

Mutta mitä merkitystä on vuotuisilla päästöillä, jos kaikki kuitenkin poltetaan? Sitä sopisi miettiä siellä Suomen ympäristökeskuksessakin.

HANNES MÄNTYRANTA on Suomen Metsäyhdistyksen viestinnän suunnittelija

Metsänomistajat saavat muistutuksia

Metsäkeskus on postittanut metsävaratietoon perustuvat hoito- ja hakkuutiedotteet tuhansille metsänomistajalle.

Tilan metsänhoitotarpeet ja hakkuumahdollisuudet sisältävä tiedote on pistänyt vipinää metsänhoitotöihin.

”Taimikonhoitojen kysyntä on lisääntynyt ja myös Metsäkeskukselta on kyselty, kenellä töitä voi teettää”, kertoo aluejohtaja **Antti Heikkilä**.

Tarkat metsävaratiedot metsänomistaja saa käyttöönsä liittymällä Metsäkeskuksen sähköiseen Metsään.fi-palveluun.

MT

RAHAA, ENERGIAA JA ILOA METSÄSTÄ

Teemapäivän järjestävät Kesla Oyj, Agrimarket ja Päijänteen Mhy yhteistyökumppaneineen.

TO 7.11. JYVÄSKYLÄN PALOKASSA KLO 10-14

PAIKOITUS: JYVÄSKYLÄN KODIN TERRA ■ PALOKANORSI 12 ■ PALOKKA
(bussikuljetus tapahtumapaikalle 9.30 alk.)

ASIANTUNTIJOITA JA TYÖNÄYTÖKSIÄ:
Harvennushakkuu ■ haketus ■ polttopuun valmistus ■ metsälannoitus ■ vakuutukset ■ metsätilan sukupolvenvaihdokset ■ ylispuiden poisto ■ alan parhaat työkoneet mm. KESLA -harvesterikourat ja -nosturit, KESLA -hakkurit, KESLA -metsäperävaunut ja -kuormaimet, John Deere -traktorit ja Palax -klapikoneet.

Tarjolla muikkuja ja nuotiokahvia.

TERVETULOA!

KESLA
www.kesla.com

YHTEISTYÖSSÄ:
Päijänteen Metsänhoitoyhdistys, AGRI MARKET, SAMPO ROSENLEW, ProSILVA, JOHN DEERE, SRH SR-Harvesting Oy, PALAX